

krajih, kjer se poslopja redno v najem davajo, — drugod pa tudi dohodek iz poslopij ravno tako vredjene komisije po cenitvi odločujejo, kakor pri zemljiščih.

Iz kratkega posnetka teh postav po vladinem načrtu se razvidi, da v vseh komisijah, ktere odločujejo o cenitvi dohodkov, imajo zmiraj po vladi voljeni komisarji večino, — ljudski zastopniki bili bi le bolj figuranti, in nikdar bi zoper gotovo večino ne mogli zmagati s predlogi, kateri so na korist ljudstvu, ktero plačuje davke.

Dolžnost društva našega, ki ima braniti ljudske pravice, je toraj po svoji moči skrbeti, da se te postavi ne sprejmete po vladinem načrtu, ampak da se preuredite tako, da ljudski zastopniki — zastopniki tistih, ki davke plačujejo — imajo v vseh imenovanih komisijah večino glasov.

Državni zbor, ki se tako rad liberalnega imenuje, ima zdaj sijajno priliko pokazati svetu, da je tudi v tisti zadevi, ktera gotovo vse državljane najbolj tišči — to je, o davkih — liberalen. A tudi ministerstvo, ki se tako rado „ljudsko“ ministerstvo imenuje, zdaj lahko pokaže, ali ga je volja djansko kaj storiti za ljudstvo, ktero pod težo davkov že komaj diha.

Naše društvo pa ima tudi nalogo, ljudstvo podučiti o novih postavah, da si takrat, ko se bojo nove postave izvrševale, ne bode samo nakopalo večih davkov.

Dr. Jan. Ahačič podpira predgovornikove nasvete in še dostavlja, naj se naši poslanci na Dunaji potegnejo tudi za pravico deželnega zbora, ktero so že nekdanj deželni stanovi imeli, da davke naložene naši deželi, sam po svoji volji razdeluje. Gosp. Kreč omeni, da je že sedanje merjenje zemljišč veliko napačnih misli in zmešnjave izbudilo, in s tem podpira potrebo poduka ljudstva o teh stvaréh. Dr. Costa povdarja posebno to, da nam najboljše postave ne pomagajo nič, če se ne izvršujejo dobro — izvrševalci postav imajo vse v rokah, toraj tudi pri postavah, o kterih se je tukaj razgovarjalo. V okrajnih in deželnih komisijah imajo ljudski zastopniki gotovo zmiraj en glas premalo, v glavni komisiji na Dunaji pa imajo ljudski zastopniki celó le 10 glasov zoper 21, ker tistih 5 glasov, ktere gospôska zbornica vmes ima, se ne more šteti v vrsto ljudskih zastopnikov zato, ker gospôske zbornice ne voli ljudstvo, temveč vsako ministerstvo po svoji potrebi, tako, da je ta zbornica zmiraj vladina. — Po nekterih opazkah, ki jih je dodal še predsednik, kazaje na nesrečno prvo katastersko cenitev l. 1817, so se soglasno sprejeli sledeči nasveti: 1. Da se odbor „Slovenije“ s prošnjo obrne do naših poslancev na Dunaji, da skrbijo za to, da se postave o preuredbi zemljiščinih, in, ako se ne more doseči, da bi zarad hišnih davkov ostalo pri starem, tudi hišnih davkov izdelajo v tem smislu, da v komisijah, ktere bodo izvrševali cenitev zemljiščinih in hišnih dohodkov, ljudske zastopniki imajo večino. 2. Društvo naj ob pravem času skrbi za to, da se ljudstvo po časnikih in po posebni brošuri podučí, kako se ima vésti takrat, ko se bojo cenili dohodki, kateri bojo podlaga novemu davku. 3. Naj odbor naroči našim poslancem na Dunaji, da se potegnejo za deželnega zbora pravico, po kateri bi njemu prihajala razdelitev deželi naloženih davkov.

Potem se oglasi gosp. dr. Karol Bleiweis in omenivši važnost taborov pravi, da je „Slovenije“ dolžnost, skrbeti za to, da se napravijo tabori tudi na Kranjskem ter stavi predlog: naj zbor sklene, da ima odbor prevdarjati, kje bi se napravil tabor ali kje bi se napravili tabori in da ima o tem poročati prihod-

njemu občnemu zboru. Gosp. dr. Costa omeni, da je odbor enaki predlog danes hotel staviti po tajniku J. Murniku. Pri tej priložnosti pa tudi omenja, da se do zdaj ni napravil tabor za to, ker je deželni zbor trajal do časa, ki ni bil več ugoden za zborovanje na prostem, poprej se pa ni mogel napraviti za to, ker je deželni zbor zboroval in le čez 5 milj oddaljeno od deželnega zbora sme taboriti. Konečno podpira v imenu odborovem predlog dr. K. Bleiweisa, ktereга zbor enoglasno sprejme.

— Cent ledú se prodaja po 4 krajc. Že smo se bali, da ga letos ne bode, zdaj ga je dosti. Naj pri tej priliki povemo, kakošni špekulanti so ljudje po svetu. Ko je zima tako dolgo brez ledú bila, prišli so v Prago iz Norvegije (daljne dežele severne) agenti, ki so led ponujali po 40 kr. cent. Tako nizka cena za led iz tako daljnih krajev je pa le mogoča, ker bi cel vagán ledú, na ladiji pripeljan v Stettin, od tod pa po železnici v Prago, stal le 80 gold., — vagán ledú iz Semeringa (blizo Dunaja) na Dunaj pa 126 do 140 gold. Tako drage so naše železnice!

— Po 19dnevni obravnavi je bila tožba o ponareji in izdaji bankovcev končana. Sodnija je kazen še više odločila kakor je predlagal državni tožnik, in znaša za vse skupaj 223 let, 2 meseca in 14 dni. — Drugi pot povemo več o tej zadevi, ker — kakor je obravnava kazala — je treba našim ljudém poduka o tem, kakošno hudodelstvo je tudi to, ako kdo vedoma ponarejene bankovce izdaja.

— Društvo „Sokolovo“ se je v svojem poslednjem shodu poprijelo lepe prilike, da je darilo gosp. Šarca po loteriji izsrečkati dalo in po tej spominku Vodnikovem naklonilo 11 gold., ki so se izročili odboru „Slovenije.“

— Včerajšna národna slovesnost Vodniku na čast bila je sijajna na vsako stran, dvorana prepolna. Drugi pot več.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zbornica gospôska dunajskega državnega zbora je po dolgem odlašnji pritrdila sklepu zbornice poslancev, da se vpeljejo porotne sodbe, to je, sodbe po priseženih možéh, za pregreške in hudodelstva po tisku (časnikih ali knjigah) doprinešena. To je najvažnejši sklep državnega zbora pretekli teden. — Velike vlade še zmiraj čakajo odgovora od grške vlade zarad razpora s Turčijo; najnovejše novice pravijo, da 4 ministri grški so za to, da se sprejmejo sklepi konferencije pariške, trije pa ne. To kaže, da pod pepélom tli žerjavica, ki zdaj zdaj utegne napraviti plamen.

Žitna cena

v Kranji 1. februarja 1869.

Vagán (Metzen): pšenice 4 fl. 98. — turšice 3 fl. —. — rži 3 fl. 70. — prosa 2 fl. 50. — ajde 2 fl. 40. — ovsa 1 fl. 94.

Žitna cena

v Ljubljani 30. januarja 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 50 — banaške 5 fl. 10. — turšice 3 fl. 10. — soršice 3 fl. 75. — rži 3 fl. —. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 40. — ajde 2 fl. 50. — ovsa 1 fl. 80 — Krompir 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji 2. februarja.

5% metaliki 61 fl. 15 kr. Ažijo srebra 118 fl. — kr.
Narodno posojilo 66 fl. 80 kr. Cekini 5 fl. 69 kr.